«ТОБЫЛ» – ҚАЗАҚСТАННЫҢ СОЛТҮСТІГІНДЕГІ ІРІ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ЖОБАЛАРДЫҢ БІРІ. БІЗ ТЕК ЛОГИСТИКАЛЫҚ ТОРАП ҚҰРЫП ҚАНА ҚОЙМАЙ, ЕЛІМІЗДІҢ ЖАҢА ЭКОНОМИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯСЫНЫҢ БЕРІК НЕГІЗІН ҚАЛАЙМЫЗ. ОСЫ РЕТТЕ «ТОБЫЛ» ЛОГИСТИКА, ЦИФРЛАНДЫРУ, БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ ИНДУСТРИЯНЫ БАЙЛАНЫСТЫРАТЫН ЗИЯТКЕРЛІК ПЛАТФОРМАҒА АЙНАЛАДЫ. БҰЛ ЖЕРДЕ ЖАҢА МҮМКІНДІКТЕР, ЖАҢА ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫ, ЖАСТАР ҮШІН ТЫҢ ОЙЛАР ПАЙДА БОЛАДЫ. БҰЛ ҰЛТТЫҚ ЖОБА, БҮКІЛ ЕЛДІҢ ӨСУІНІҢ КАТАЛИЗАТОРЫ. ОЛ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАҺАНДЫҚ ЖЕТКІЗУ ТІЗБЕГІНДЕГІ ПОЗИЦИЯСЫН КҮШЕЙТЕДІ, СОНДАЙ-АҚ, БИЗНЕС, ИНВЕСТОРЛАР ЖӘНЕ ӨЗ ОТАНЫНДА ӨСІП, ДАМЫҒЫСЫ КЕЛЕТІН АДАМДАР ҮШІН ЖАҢА КӨКЖИЕКТЕР АШАДЫ.

Ермек КӨШЕРБАЕВ,
Қазақстан Республикасы
Премьер-министрінің орынбасары

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІРЖОЛШЫСЫ

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК КАЗАХСТАНА

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА
ИЗДАЕТСЯ С 12 МАЯ 1931 ГОДА

№55 (3094)
22/07/2025

СЫРДАРИЯ АРҚЫЛЫ КӨПІР САЛЫНАДЫ

Дарбаза – Мақтаарал теміржол желісін салу бойынша ауқымды жоба аясында Сырдария өзені арқылы көпір салуға қатысты дайындық жұмыстары басталды. Жасанды құрылыстың ұзындығы 500 метрді құрамақ. Қазіргі уақытта құрылыс алаңын дайындау және техниканы жұмылдыру жұмыстары жүргізілуде.

Сұлугүл БАКЕСОВА,
Астана

Ұзындығы 152 км жаңа тармақ салу бойынша белсенді жұмыстар Руддаут станциясынан Сырдария өзенінің жайылмасына дейінгі учаскеде жүргізілуде. Қазірдің өзінде 6 миллион текше метрден астам жер төсемі төселген, бұл жалпы көлемнің 50% құрайды.

Сонымен қатар жасанды құрылыстарды монтаждау жүргізілуде, жалпы жоба аясында барлығы 35 көпір салу және 135 құбыр орнату жоспарланған. Арыс станциясында 105 км рельсті шпалдық тор жиналып, төсеуге дайын. Құрылысқа 600-ден астам адам және 300-ден астам техника жұмылдырылған.

Жоба Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасы бойынша жүзеге асырылуда және елдің көліктік-транзиттік әлеуетін дамыту үшін стратегиялық маңызы бар. Жаңа теміржол тармағы шамадан тыс жүктелген Сарыағаш – Ташкент учаскесінің, сондай-ақ Сарыағаш шекара маңы станциясының жүктемесін азайтуға мүмкіндік береді, бұл Орталық Азия елдері бағытында экспорттық тасымалдарды ұлғайту үшін жағдай жасайды.

Сонымен қатар жоба Түркістан облысының әлеуметтік-экономикалық дамуына ықпал ететін болады.

Жаңа жол арқылы жүк ағыны қосымша 10-14 млн тоннаға артады деп болжануда. Ал болашақта 20-25 млн тоннаға дейін өсуі мүмкін. Себебі бұл учаске Ташкент торабын айналып өтіп, жүктерді екі бағытта да тезірек тасымалдайтын болады.

Дарбаза – Мақтаарал теміржол құрылысының ұзындығы 152 шақырымды құрап, құрылыс жұмыстарына 3400 шамасында жұмысшы тартылады. Жол бойында 9 станция, разъезд бой түзеп, 9 көпір және 13 жол құбыры салынады. Ал құрылыс біткен соң 1000 жұмыс орны ашылады деп күтілуде. Сондай-ақ құрылысқа 19,7 мың тонна рельс, 280 мың жиынтық темірбетонды шпал және рельс бекітпелері сатып алынып, олардағы қазақстандық мазмұн үлесі 85% құрамақ.

ҚТЖ компаниясы бұл теміржол құрылысын 2026 жылы аяқтауды жоспарлап отыр.

Суреттерді «ҚТЖ» ҰК» АҚ баспасөз қызметі ұсынды

ЭКСПОРТ УГЛЯ ВЫРОС НА 14%

По итогам первого полугодия 2025 года по сети АО «НК «Қазақстан темір жолы» на экспорт было отправлено свыше 16 миллионов тонн каменного угля. Это на 14%, или два миллиона тонн, больше, чем за аналогичный период 2024 года.

Наибольший прирост зафиксирован по направлениям Индии и Турции. Объемы поставок в эти страны увеличились вдвое: в Индию – до 1,4 миллиона тонн, Турцию – до 1,6 миллиона тонн. Также положительная динамика отмечается в направлении Кыргызстана, где экспорт вырос на 24% и составил 280 тысяч тонн.

По-прежнему крупнейшим потребителем казахстанского угля остается Российская Федерация – с начала года туда было отгружено 11,8 миллиона тонн, что на 8% превышает прошлогодние показатели.

Рост экспортных перевозок свидетельствует об устойчивом спросе на казахстанский уголь на международных рынках, а также эффективности железнодорожной логистики в обеспечении стабильных и своевременных поставок.

Руслан РАХМЕТОВ

АПАТҚА ЖОЛ БЕРМЕДІ

Машинистер теміржол өткелдерінде көптеген жол-көлік оқиғаларының алдын алуда. Апатты жағдайда оқыс тежегіш беріп, ауыр құрамды тоқтатып үлгеру тіпті де оңай емес екені белгілі.

Айталық, биылғы жылдың басынан бастап машинистер теміржол өткелдерінде 32 ықтимал жол-көлік оқиғасының алдын алды. Олардың кәсібилігі, жеделдігі мен жоғары жауапкершілігінің арқасында жолаушылардың зардап шегуіне, сондай-ақ жылжымалы құрам мен инфрақұрылымның зақымдануына жол берілмеді.

Барлық оқиғада жол ережесін автокөлік жүргізушілері бұзған, жақындап келе жатқан пойыздың алдынан өтіп кетем деп жолға шығып, үлгермей қалған соң көлікті өткелде тастап кетіп, оқиға орнынан қашып кетіп жататын жағдайлар аз емес екен. Соның бәрінде машинистер оқыс тежеу беріп, соқтығысудың алдын алды. Мұның бәрі пойыздардың жүру кестесіне әсер етіп, материалдық шығын әкелетіні белгілі.

Әрбір оқиға туралы ақпарат құқық қорғау органдарына берілді. Еске саламыз: теміржол өткелдерінен өту кезінде жол қозғалысы ережелерін сақтау қауіпсіздіктің міндетті шарты болып табылады. Жүргізушілердің жауапсыз әрекеті көлік процесінің барлық қатысушыларына үлкен қауіп төндіреді. Ұлттық компания уәкілетті органдармен өзара іс-қимылды күшейте отырып және халық арасында белсенді түсіндіру жұмыстарын жүргізе отырып, өткелдердегі қауіпсіздік деңгейін арттыру бойынша жүйелі жұмысты жалғастыруда.

Ұлан ОРАЗ

Эдиль ИСКАКОВ,
заместитель генерального директора по корпоративным вопросам АО «Қазтеміртранс»:

«АО «ҚАЗТЕМІРТРАНС» ВХОДИТ В НОВЫЙ СЕЗОН С ОБНОВЛЕННЫМ И ПОЛНОСТЬЮ ОСНАЩЕННЫМ ПАРКОМ ВАГОНОВ. ОСНОВНОЕ ВНИМАНИЕ УДЕЛЯЕТСЯ СОВРЕМЕННЫМ ПОЛУВАГОНАМ, ВКЛЮЧАЯ НОВЫЕ ПОСТАВКИ. ТАКЖЕ СФОРМИРОВАН НЕОБХОДИМЫЙ РЕЗЕРВ. В СЛУЧАЕ НЕОБХОДИМОСТИ МЫ ВЗАИМОДЕЙСТВУЕМ С АРЕНДОДАТЕЛЯМИ ДЛЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ПОДВИЖНОГО СОСТАВА, ГОТОВЫ ОБЕСПЕЧИТЬ СТАБИЛЬНЫЕ И СВОЕВРЕМЕННЫЕ ПЕРЕВОЗКИ КАК УГЛЯ, ТАК И ЗЕРНА»

САНДАР СӨЙЛЕЙДІ:

БИЫЛҒЫ ЖЫЛДЫҢ БЕС АЙЫНЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША «ҚТЖ» ҰК» АҚ ЖЕЛІСІНДЕ

107 млн тонна

ЖҮК ТАСЫМАЛДАНҒАН.

АҒЫМДАҒЫ ЖЫЛДЫҢ АЛТЫ АЙЫНДА КӨЛІК САЛАСЫНА ТИЕСІЛІ ЖАЛПЫ ЖҮК ТАСЫМАЛЫНЫҢ КӨЛЕМІ

550,7 млн

ТОННАНЫ ҚҰРАДЫ.

ЖЫЛ БАСЫНАН БЕРІ СЕМЕЙ МАГИСТРАЛЬДЫҚ ЖЕЛІ БӨЛІМШЕСІ АУМАҒЫНДА

252

ДАЛА ӨРТІ ТІРКЕЛГЕН.

Инфрақұрылым

КЕСТЕГЕ САЙ ЖҮРІП ЖАТЫР

Елімізде теміржол инфрақұрылымын жаңарту бойынша ауқымды жұмыстар жалғасуда. Бүгінгі таңда биылға жоспарланған 1482 шақырымның тең жартысы, яғни 700 шақырымнан астамы жөнделді.

Ислам ТАЛҒАТ,
Астана

Биыл күрделі жөндеу жұмыстары аясында 513 шақырым жол жөнделуі тиіс болатын. Қазір соның 292 шақырымы жөндеуден өткен. Атап айтсақ, Қостанай өңірі – 36 км, Павлодар облысы бойынша – 45 км, Алматы облысы – 30 км, Жамбыл облысы – 23 км, Қызылорда облысы – 6 км, Ақтөбе – 19 км, Атырау және Маңғыстау өңірлері бойынша 25 және 16 шақырым. Осылайша, жұмыс 40 телімнің 14-і бойынша аяқталған.

Жол саласы мамандары Қарағанды облысындағы «Қарағайлы» тау-кен байыту комбинаты қызмет көрсететін Көкпекті – Қарағайлы учаскесіне ерекше көңіл бөлініп отырғанын айтады. Магистральдың бұл бөлігі минералды шикізатты экспорттауда, кәсіпорындарды жабдықтауда, сондай-ақ аймақ экономикасының тұрақтылығын қамтамасыз етуде стратегиялық рөл атқарады. Қазіргі уақытта бұл телімде 21 км күшейтілген орташа жөндеу жұмыстары жүргізіліп, 15 000 ағаш және 3 700 темірбетон шпал, сондай-ақ 11 км ұзынөлшемді рельс тізбектері төселген.

Қысқасы, ҚТЖ желісіндегі жөндеу жұмыстары кестеге сәйкес жалғасуда. Ауқымды бағдарлама теміржол желісінің сенімділігі мен қауіпсіздігін арттыруға бағытталып отыр.

Сонымен қатар биыл ҚТЖ локомотив бригадаларының 16 демалыс үйіне күрделі жөндеу жүргізуде. Локомотив бригадаларының тұрмыстық жағдайын жақсарту тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары шеңберінде Атбасар, Есіл, Ақадыр, Қызылжар, Мойынты, Отар, Достық, Матай, Орал, Қандыағаш, Жем, Атырау, Сағыз, Ганюшкино және Бейнеу станцияларындағы демалыс үйіне күрделі жөндеу жұмыстары бекітілген кестеге сәйкес орындалып жатыр. Шілде айының басындағы жағдай бойынша Есіл, Арқа, Отар және Бейнеу станцияларында жөндеу жұмыстары аяқталды. Атбасар (92%), Қызылжар (95%), Орал (96%) және Достықтағы нысандарда жұмыс бітуге жақын.

Жөндеу жұмыстары аяқталғаннан кейін локомотив бригадаларының демалысы үшін барлық қажетті жағдай жасалып, жайлылықпен қамтамасыз етіледі.

Суретті түсірген Александр ЖАБЧУК

ФАКТОР СТАБИЛЬНОЙ РАБОТЫ

ИТОГИ

В Региональном центре управления перевозками (РЦУП-2) в Алматы подведены итоги работы за первое полугодие 2025 года. Показатели выполнены не только в рамках технических плановых заданий, но и демонстрируют положительную динамику по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Елена КОЛДАСБАЕВА,
Алматы

Из 10 основных эксплуатационных показателей выполнены восемь, в том числе: грузооборот – 102,8%, производительность локомотива – 101,8%, пробег локомотива – 100%, вес поезда – 101,6%, участковая скорость – 100,6%, оборот местного вагона – 102,9%, производительность вагона – 100,5%, простой на первой технической станции – 100%.

По словам начальника Юго-Восточного регионального центра управления перевозками Айдоса Тургалиева, достигнутые результаты стали возможны благодаря профессионализму коллектива, внедрению цифровых решений и четкому взаимодействию со смежными службами. В центре особое внимание уделяется вопросам оперативного управления перевозочным процессом, обеспечению безопасности движения и координации с производственными подразделениями.

За шесть месяцев 2025 года по РЦУП-2 было сформировано и пропущено 49 395 длинносоставных грузовых поездов – на 1,3% больше, чем в прошлом году. Пропущено также 26 445 тяжеловесных поездов (снижение на 0,9%). Отмечается проследование 4 123 длинносоставных и 483 сдвоенных контейнерных поезда. Количество брошенных поездов составило 5 188, что на 162 поезда больше, чем годом ранее. При этом снижение показателя зафиксировано по всем отделениям, кроме Жамбылского и Шымкентского.

С начала года по РЦУП-2 отправлено 5 566 пассажирских поездов, из них 5 288 – по расписанию. С опозданием отправлено 248 поездов, общая длительность отставания составила 183,4 часа (выполнение – 95,5%).

Всего прибыло 62 808 пассажирских поездов, из них по графику – 53 673. Зафиксировано 9 135 опозданий общей продолжительностью 5 823,1 часа. Выполнение составило 85,5%.

По грузовым перевозкам отправлено 43 098 поездов, из них 40 165 – по расписанию (93,1%). С задержкой – 2 933 поезда, на 28 626 часов. Всего проследовало 85 577 грузовых поездов, из них 71 812 – по расписанию (83,9%).

В целях повышения профессионального уровня и дисциплины проведено 12 технических занятий, 39 проверок, прослушано 22 регламента переговоров между диспетчерами и дежурными по станциям, а также проведено 22 внезапные проверки исполнения должностных обязанностей. По итогам проверок были составлены акты, организованы разборы, даны рекомендации и приняты меры по устранению выявленных недостатков.

– Такая системная работа позволяет своевременно выявлять и предупреждать нарушения, а также способствует росту ответственности и уровня подготовки сотрудников, – подчеркивает Айдос Тургалиев.

Совершенствование работы центра остается приоритетным направлением. Основной акцент делается на автоматизацию процессов управления движением, развитие мониторинга в режиме реального времени и повышение оперативности управленческих решений. Особое внимание уделяется диспетчерскому аппарату как ключевому звену в управлении перевозками. В условиях высокой интенсивности перевозок к их работе предъявляются повышенные требования по точности, оперативности и стрессоустойчивости.

№55 (3094) 22/07/2025

КӘСІБИ БАҒДАР БЕРІЛДІ

Ардақ ҮСЕЙІНОВА,
Жамбыл

КАДР САЯСАТЫ

Тараз теміржол көлік және коммуникация колледжінде жақында ғана диплом алған түлектер мен олардың ата-аналарымен кездесу өтті.

«Теміржолдың жылжымалы тартқыш құрамын пайдалану, жөндеу және техникалық қызмет көрсету» мамандығын алып шыққан түлектерге Тараз көліктегі оқу орталығының директоры Лашынкүл Күзербаева кеңес берді. Оның айтуынша, бітіруші түлектер орталықта локомотив машинисінің көмекшісі біліктілігі бойынша 10 айлық курста оқи алады.

– Оқу бағдарламасы бойынша кәсіптік білім алудың, колледжде алған білімді практикада шыңдаудың мүмкіндігі мол. Сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ кәсіпорындарында еңбек ете алады. Қазіргі кезде жұмысқа орналасуға өтінім беру, құжат қабылдау автоматты түрде электронды жүйеде жүргізіледі, – деп түсіндірді Тараз көліктегі оқу орталығының директоры.

Лашынкүл Рахымқызы машинист көмекшісін даярлаудың 10 айлық бағдарламасының мазмұны, оқу шарттары, оқуға түсу талаптары және курсты аяқтағаннан кейінгі мансаптық перспективаларына жан-жақты тоқталып, кеңінен түсінік берді.

Суретті түсірген автор

ЗАҢ БҰЗУШЫЛЫҚТАР АНЫҚТАЛДЫ

Ұлан ОРАЗ,
Астана

ТЕКСЕРІС

Жазғы теміржол тасымалының сапасын бақылау шеңберінде «Жолаушылар тасымалы» АҚ Орталық аппараты қызметкерлерінен құрылған комиссия бірқатар пойыздардағы заң бұзушылықтарды анықтады.

Ұлттық тасымалдаушының стандарттарын сақтауға бағытталған тексеру №47/48 «Астана-Атырау», №53/54 «Астана-Достық», №65/66 «Астана-Жезқазған», №605/606 «Қарағанды-Балқаш» және №623/624 «Астана-Петропавл» жолаушылар пойыздарына жүргізілді. Пойыздардың техникалық жағдайы мен сервисіне жасалған тексерулер барысында №47/48 пойыздың тіркеме вагонында генератордың ақауы тіркеліп, бұл жарықтың уақытша болмауына әкеп соққан. Жолаушыларға вагон-мейрамханада тамақ беріліп, техникалық жұмыстар аяқталғанға дейін ақпараттандыру жұмыстары жүргізілді.

№53/54 пойызда мультимедиялық жүйенің, ауаны желдетудің, электрмен жабдықтау розеткаларының, электрондық таблолардың жұмысындағы ақаулар, сондай-ақ мерзімі өткен дәрі қобдишалары анықталды. Сәйкессіздік актілері жасалып, қызметтік талқылаулар тағайындалды. №605/606 пойызда көрнекі ақпарат беру стандарттарының бұзылуы, дәретхана аймағында араластырғыштардың, қоқыс жәшіктерінің, тұтқалар мен есік тұтқаларының тиісті эстетикалық түрінің болмауы тіркелді. Құлайғыр станциясында пойыздың келуі мен жөнелтілуі туралы ескерту қойылмаған.

№65/66 пойызда арнайы қызметтік киімді сақтауға қойылатын талаптарды сақтамау және санитарлық-гигиеналық құралдарды дұрыс пайдаланбау жағдайы тіркелді. Ұлттық тасымалдаушы қызмет көрсету сапасын арттыру бойынша жұмысты жалғастыруда және жолаушылардың өтініштеріне жедел ден қояды. Пойыз бригадаларының қызметі мен жұмысына қатысты барлық мәселелерге қатысты +7 776 714 5686 (WhatsApp) нөмірі бойынша кері байланысқа шығуға болады және вагондарда QR кодтары қойылған.

«БІЛІМ ЭКСПРЕСІ» – АБАЙ ЕЛІНДЕ

СЕМИНАР-ТРЕНИНГ

Өткен аптаның соңында Семей қаласында биылғы жылы алғаш рет «Білім экспресі» ішкі тренерлер жобасы бойынша кезекті басқосу болып өтті. Екі күнге созылған іс-шара барысында аймақтағы жүзге жуық теміржолшы арнайы даярлықтан өтіп, сертификат алды.

Қуаныш ҚОЖАЕВ,
Семей

Биылғы жылғы тақырыптар күйзеліске төзімділік, кикілжіңді басқару, эмоционалдық интеллект, тиімді коммуникациялар атаулары аясында өрбіді. Семинар-тренинг түрінде өткен дәрістерді Астана қаласынан келген мамандар – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Адами ресурстарды басқару департаментінің бизнес-серіктесі Алма Сәулебаева мен Гүлнар Катаева және Семей ЖТ бөлімшесінен жергілікті ішкі тренерлер Қазбек Смағұлов пен Бекзат Кәрімханов жүргізді.

– Бұл өткізіліп отырған тренингтерге ұзақ даярландық. Теміржолшылар күнделікті қызмет барысында ғана емес, тұрмыста да түрлі оқиғаларға тап болып жатады. Ондайда ерік-жігерді басқарып, сезімді ақылға жеңдірудің маңызы аса зор. Ұлттық компанияның басты құндылығы оның қызметкерлері десек, олардың стреске төзімді, коммуникациялық қабілеттері зор болуы тиіс. Біздің көздеген мақсатымыз да осы, – дейді ішкі тренер Бекзат Нұрланұлы.

Тоқтала кетсек, тренингтер барысындағы тағы бір негізгі міндет – қызметкерлердің біліктілігін арттыру, өз бетінше білім алуын қолдау, корпоративтік мәдениет деңгейін арттыру, білім базасын жаңарту. Соның нәтижесінде компанияда пойыздар қозғалысы және еңбек қауіпсіздігін, еңбек өнімділігін, компания тиімділігін арттыру күтіледі.

Айта кетерлігі, екі күнге созылған семинар-тренингтер мемлекеттік тілде өткізілді. Ал бағдарлама барысында тақырып аясындағы танымдық-тағылымдық мәні зор бейнероликтер көрсетілді. Қызу пікірталас та өрбіді.

Тренингтердің соңында барша қатысушыларға НЖС-6 бастығының орынбасары Дәурен Батталов пен кадр бөлімінің басшысы Данияр Баймағұлов салтанатты түрде арнайы сертификаттар табыстады.

Суреттерді түсірген автор

АЛДАҒЫ МАУСЫМНАН НЕ КҮТЕМІЗ?

Алда астық тасымалы науқаны тұр. Биыл республика бойынша 7,4 миллион гектар ауыл шаруашылығы алқаптары егілді. Мамыр айынан бастап нарық қатысушылары 2025-2026 жылдардағы жаңа астық маусымына белсенді дайындықты бастап кетті. Ал Ұлттық компания вагон айналымын жылдамдатуға, жеткізу мерзімін оңтайландыруға және өткізу қабілеті шектеулі аймақтарда тиімділікті арттыруға мүмкіндік беретін маршруттық және хабтық жөнелтілімдерді қалыптастыруға көңіл бөліп отыр.

Сұлугүл БАКЕСОВА,
Астана

Биылғы бидай егінінің болжамы әлі қалыптаспаған, бірақ күздік дақылдардың жағдайына байланысты өткен жылғыдан төмен болады деген болжам бар. Алдағы күзгі-қысқы кезеңде көмірді үздіксіз жеткізуді қамтамасыз ету үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ 28 мыңға жуық вагон тартып отыр, оның 20 мыңы ашық вагондар. Бұл парк жүк тасымалдаудың болжамды көлемін жабуға мүмкіндік береді. Ұлттық компания күзгі-қысқы айларда ең жоғары жүктемелерді болдырмау үшін жүк жөнелтушілерді, жүк алушыларды және жергілікті атқарушы органдарды жыл бойына тиеу көлемін біркелкі бөлуге шақырып отыр.

Әлемде болып жатқан оқиғалар да көмір мен бидайдың жаһандық сауда ағынына, сондай-ақ олардың құнына және әртүрлі сауда кедергілерінің пайда болуына ықпал етуде. Өңірдегі геосаяси сілкіністер аясында жеткізілімдердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесі де басымдыққа ие. Мәселен, Ирандағы әскери қақтығыстың шиеленісуі қазақстандық астықты осы елге және оның аумағы арқылы транзитпен жеткізуге қауіп төндірді. Көлік дәліздерін бұзу қаупі, логистикаға шығындардың өсуі және порттарды бұғаттау осы бағыттағы экспорттың тұрақтылығын күмәнді етіп отыр.

Сонымен қатар нарық қатысушылары тиісті салалардың перспективалық дамуында ескерілуі керек. Мәселен, республиканың ауыл шаруашылығы министрлігі бидайдың дара дақыл егісінен күтім жасау бойынша ауқымды жұмысты жалғастыруда. Соңғы 2 жылда еліміздегі бидай егіс алқабы 730 мың гектарға қысқартылды. Сондай-ақ Мемлекет басшысының елімізді астықты терең өңдеу өнімдері бойынша әлемдік ТОП-10 экспорттаушы қатарына шығару жөніндегі алға қойған міндеті шеңберінде қосылған құны жоғары өнім түрлерін кеңейту жоспарлануда.

Осыған ұқсас шаралар көмір өнеркәсібі саласына да қатысты болып отыр. 2023 жылы республика энергия теңгеріміндегі көмір үлесін 2060 жылға қарай 60-тан 10%-ға дейін төмендетуді көздейтін Қазақстанды декарбонизациялау стратегиясын қабылдады. Осы ретте дәстүрлі көмір энергетикасына, өңдеу өнеркәсібінің маңызды сегментіне балама ретінде көмір химиясын дамыту және дәстүрлі өндіруден көмірді терең өңдеуге көшу перспективалы бағыт болып табылуда.

Келешекте бұл факторлар тек көлемде ғана емес, ең бастысы тасымалдау әдістерінде де көрініс табатын болады. Айталық, қазірдің өзінде тасымалдау процесін қиындататын көптеген факторларға қарамастан, астық жүктерін контейнерлік тасымалдаудың белсенді өсуі байқалып отыр. Осыған сүйене отырып, логистикалық процесті ұйымдастыруды, тиісті инфрақұрылымды, сондай-ақ технологияларды дайындауды одан әрі жетілдіру қажет.

Әрине, бұл ретте Қазақстан ставка жасайтын әлемдік нарықтарда болып жатқан оқиғаларды да ескеруі қажет. Мәселен, 2024 жылы 700 млн тоннадан астам көлемде дәнді дақылдардың рекордтық өнімін алған көрші Қытай өз өндірісінің одан әрі ұлғаюын күтуде, бұл міндетті түрде аспан асты елінің тұтыну көлеміне және ауыл шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерінің импортына әсер етері анық. Ал дәнді, майлы, жемшөп және басқа да өнімдер саудасы жөніндегі Еуропалық қауымдастықтың болжамы бойынша, 2025 жылы Еуропада бидай өнімі 297,8 млн тонна деңгейінде күтілуде, бұл қазіргі деңгейден 15 млн жоғары.

Қазақстандық қатты отын экспортының келешегіне келетін болсақ, оған ресейлік өндірушілердің еуропалық нарықты толық жоғалтуы әсер етуде, сарапшылардың болжауынша, жеткізілім 2025 жылы 8-10 млн тоннаға жетуі мүмкін, бұған Қытайдың энергия көміріне баж салығын енгізуі де әсер етуі мүмкін. Орташа алғанда, Еуропада жыл сайынғы көмір тұтыну 300 миллион тоннаға бағаланады, ал әлемдегі ең үлкен көмір нарығы жыл сайын 450 миллион тоннадан астам қатты отын импорттайды. Бұл елімізде екінші жыл қатарынан көмір өндіру көлемінің қысқаруына қарамастан, отандық экспорт үшін кең әлеует ашады. Осылайша, уақыт ағымындағы шынайылық теміржол саласынан тиісті өзгерістерді, икемділікті, технологияларды жетілдіруді, сенімді және тиімді логистика құруды талап етеді.

Суретті түсірген Александр ЖАБЧУК

ҚАЗАЛЫ – МАМАНДАР ҰСТАХАНАСЫ

АЙМАҚ

Орынбор – Ташкент магистралінің бойында жатқан Қазалы станциясы – әу бастан мамандар ұстаханасы атанған маңызды тораптық станция. Теміржол тынысын тоқтатпай, ауысыммен үздіксіз еңбек етіп жатқан қазалылық теміржолшылар өндірістік көрсеткіштерді жоғары ұстап, жоспардан аса орындауды дәстүрге айналдырған.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ,
Қызылорда

Өндірістік жұмыс көрсеткіштері бойынша Қазалы станциясы жарты жылдық қорытындыда 104,4 және 163,5 пайыздық межені бағындырып, бөлімше бойынша алдыңғы қатардан көрінді.

Станция бастығының орынбасары Руслан Махашовтың айтуынша, биылғы алты айда 111 пойыз құрастырылып, 426 пойыз бөлшектелген. Пойыздардан 27 136 вагон ажыратылып, 28 035 вагон қайта құрамаға енгізілген.

– Жүк вагондарының құжаттары рәсімделмей бос тұру уақыты 1,40 сағаттан 1,34 сағатқа дейін қысқарып, жоспар 104,4 пайызға орындалды. Бұл – әріптестерімнің уақытты тиімді пайдаланып, нақты міндетті жауапкершілікпен атқаруының жемісі. Сондай-ақ 435 вагонға арналған жұмыс паркін 266 вагонға дейін азайту – өзара үйлесімділік пен кәсіби тәжірибе нәтижесі. Біздің станцияда әрбір теміржолшы өз орнында және кәсіпқой теміржолшының бәрі Қазалыда десем қателеспеймін, – дейді Руслан Махашов.

Айтса айтқандай, станцияға аялдаған пойыздарды ұршықша иіріп, саралап, сұрыптап, барар бағытына сай жедел әрі дәлме-дәл бағыттап отыратын станция кезекшілері Өмірбай Қарабеков, Мейірбек Малиев, Нұртаңат Бекбенбетов, Бақытбек Қараевтың қай-қайсысы да тәжірибелі мамандар, өз ісінің шеберлері. Олардың әрбір шешімі – нақты есепке, тәжірибеге негізделген, ал орындау тәсілі – кәсібиліктің көрінісі.

Пойыз құрастырушылар Мейрамбек Құлмұратов пен Асылқан Мұраттың жылжымалы құрамнан керекті вагонды ажыратып, тиісті тұйықтарға бағыттау барысында көрсететін тактикалық әдістері көркемдікпен өрілген шеберлікке ұқсайды. Жедел қимыл мен техникалық сауаттылықтың үйлесімі олардың қызметінің басты ұраны іспеттес.

Станция парктеріндегі қозғалыс легін талдап, қадағалап отыратын парк кезекшілері Еркін Үсенбаев, Сакен Ибраев және Әсия Мектепова – жұмысты мінсіз ұйымдастыру арқылы вагон айналымының уақытылы жүруіне үлкен үлес қосып келеді.

Жүк қабылдап-тапсырушылар Данияр Сарқытов пен Бейбітгүл Карбозова – әріптестері атқарған жұмысты құжат жүзінде рәсімдеп, нақтылығын қамтамасыз етіп, тасымал үдерісінің соңғы әрі жауапты буынын тап-түйнақтай етіп жүргізіп жүрген білікті мамандар.

Мұндағы өндірістік жұмыс қарқыны уақыт пен тәртіпке бағындырылып, өзара үйлесім тапқан жүйелі процесін көрсетеді. Түйіндей айтқанда, Қазалы станциясындағы әр маманның жұмысы – біртұтас жүйенің ажырамас тетігі. Олар қозғалыс қауіпсіздігін сақтап, тек нәтижеге жұмыс жасайтын нағыз кәсіби теміржолшылар екенін істерімен дәлелдеп отыр.

Суреттерді түсірген автор

КАСПИЙСКИЙ ПУТЬ КАЗАХСТАНА

СОВЕЩАНИЕ

За шесть месяцев 2025 года объем перевалки грузов через казахстанские морские порты составил 4,5 миллиона тонн, что на 25% превышает показатели аналогичного периода прошлого года. Существенный рост продемонстрировали и контейнерные перевозки по Транскаспийскому международному транспортному маршруту, укрепляя позиции Казахстана как важного звена на Евразийском логистическом мосту.

Айлин БАУРЖАН,
Астана

Эти итоги были озвучены на совещании в Министерстве транспорта Республики Казахстан, посвященном вопросам текущего состояния и дальнейшего развития морской отрасли. Совещание прошло под руководством председателя Комитета железнодорожного и водного транспорта Жанибека Тайжанова с участием представителей Морской администрации портов, Морского навигационного центра, национальных перевозчиков АО «Қазақстан темір жолы» и АО «Казмортрансфлот», морских портов Актау и Курык, а также компаний, задействованных в морской логистике и инфраструктуре.

В ходе мероприятия были заслушаны доклады руководителей ключевых предприятий отрасли. В их числе – Актауский морской порт (Д. Кутпанбаев), порт Курык (Б. Алибеков), АО «Кедентранссервис» (К. Аманжолов), АО «KTZ Express» (А. Капар), Актауский морской северный терминал (А. Билиджи), компания Kaspi Grain Way (Е. Абдиреев), а также представители Морского навигационного центра и Морской администрации портов. Руководители поделились текущими результатами работы, обозначили перспективы и рассказали о ходе реализации запланированных проектов.

В центре обсуждения находился ход исполнения Комплексного плана развития морской инфраструктуры, утвержденного в 2024 году во исполнение поручений Президента Республики Казахстан. Докладчики отметили прогресс в строительстве и модернизации портовых мощностей, развитии мультимодальных логистических центров, а также усилении взаимодействия с железнодорожной системой. Подчеркивалась важность цифровизации процессов, повышения пропускной способности и расширения судоходного флота.

Жанибек Тайжанов акцентировал внимание на важности своевременного исполнения поручений Главы государства, касающихся стратегического развития морского транспорта. Он отметил, что динамика грузоперевозок по Транскаспийскому маршруту и рост перевалки через порты являются результатом скоординированной работы всех участников процесса. Вместе с тем он подчеркнул, что на достигнутом останавливаться нельзя: необходимо продолжать работу по укреплению транспортной устойчивости страны, расширению международных партнерств и улучшению качества логистических услуг.

По итогам совещания были даны конкретные поручения, направленные на дальнейшее повышение эффективности и устойчивости морской отрасли. Среди приоритетов – координация между структурами, ускорение реализации инфраструктурных проектов, развитие кадрового потенциала и повышение конкурентоспособности национальных перевозчиков.

Фото автора

Экспертное мнение

ИНВЕСТИЦИИ В БУДУЩЕЕ

Обладая многолетним опытом и глубоким знанием специфики железнодорожной системы, поделился своим экспертным мнением о текущем состоянии и перспективах развития железнодорожной отрасли ветеран транспорта, член Консультативного совета АО «НК «Қазақстан темір жолы» Калтай Самбетов. Он подчеркнул важность комплексного подхода к развитию инфраструктуры, внедрению инноваций и подготовке квалифицированных кадров.

Елена КОЛДАСБАЕВА,
Алматы

По словам ветерана, сегодня железная дорога – это не просто средство передвижения и перевозки грузов, а мощный двигатель экономики, оказывающий влияние на развитие регионов, промышленности и международных торговых связей.

Калтай Самбетов отметил, что в этом году День работников железнодорожного транспорта вновь будет отмечаться как самостоятельный профессиональный праздник. По его мнению, возвращение к этой традиции – важный шаг в признании вклада железнодорожников в развитие страны.

– Для нас, людей, отдавших многие годы этой профессии, важно чувствовать уважение и признание со стороны общества. Железная дорога – это не только рельсы и поезда, это труд тысяч людей, обеспечивающих бесперебойную работу важнейшей отрасли экономики, – подчеркнул он.

Он выразил уверенность, что восстановление статуса профессионального праздника станет символом преемственности поколений и будет способствовать повышению имиджа профессии среди молодежи.

Ветеран также обратил внимание на масштабные инфраструктурные проекты, реализуемые сегодня ҚТЖ. Правительством страны намечен амбициозный план по реконструкции более 11 000 километров железных дорог, модернизации пунктов пропуска и развитию Трансказахстанского железнодорожного коридора. Во исполнение поручения Главы государства начато строительство новых железнодорожных линий: обводной вокруг Алматы (75 км), Дарбаза – Мактаарал (152 км), Бахты – Аягоз (272 км), Мойынты – Кызылжар (329 км), а также модернизация и реконструкция вторых путей на направлениях Достык – Мойынты (836 км) и Алтынколь – Жетыген (293 км).

Один из этих проектов – Мойынты – Кызылжар – является продолжением маршрута Достык – Мойынты и обеспечит развитие Трансказахстанского железнодорожного коридора, ключевого звена Транскаспийского маршрута. Реализация данных проектов направлена на многократное увеличение пропускной способности и транзитного потенциала в направлении Европы, России, Китая, Центральной и Восточной Азии.

По мнению Калтая Самбетова, эти инфраструктурные проекты – инвестиции в завтрашний день, в устойчивое развитие отрасли и экономики в целом.

Национальная компания «Қазақстан темір жолы» уже сегодня реализует масштабные программы модернизации инфраструктуры, цифровизации управления перевозками, а также обновления подвижного состава. Казахстан активно участвует в проекте «Один пояс – один путь», играя ключевую роль в перевозке грузов между Китаем и Европой. Запускаются новые логистические хабы, строятся международные терминалы и пограничные переходы, в том числе на границах с Китаем, Россией, странами Средней Азии и Закавказья.

> КАЗАХСТАН АКТИВНО УЧАСТВУЕТ В ПРОЕКТЕ «ОДИН ПОЯС – ОДИН ПУТЬ», ИГРАЯ КЛЮЧЕВУЮ РОЛЬ В ПЕРЕВОЗКЕ ГРУЗОВ МЕЖДУ КИТАЕМ И ЕВРОПОЙ. ЗАПУСКАЮТСЯ НОВЫЕ ЛОГИСТИЧЕСКИЕ ХАБЫ, СТРОЯТСЯ МЕЖДУНАРОДНЫЕ ТЕРМИНАЛЫ И ПОГРАНИЧНЫЕ ПЕРЕХОДЫ, В ТОМ ЧИСЛЕ НА ГРАНИЦАХ С КИТАЕМ, РОССИЕЙ, СТРАНАМИ СРЕДНЕЙ АЗИИ И ЗАКАВКАЗЬЯ.

Особое внимание уделяется экологическим инициативам: внедряются электровозы нового поколения, обновляется парк вагонов, применяются «зеленые технологии» в управлении и эксплуатации инфраструктуры.

В июне-июле сдан во временную эксплуатацию второй путь на участке Мойынты – Достык, что позволит увеличить поездной поток до 35 пар в сутки. В мае текущего года на станции Алматы-1 состоялся торжественный прием первых в СНГ экологических маневровых тепловозов, которые позволяют сократить расход топлива на 45%, уровень шума – на 85%, а выбросы загрязняющих веществ – до 83%. По маршруту Алматы-2 – Саратов курсирует новый пассажирский поезд с комфортабельными вагонами. В Астане запущен завод по выпуску пассажирских вагонов, соответствующих международным стандартам. На магистрали выведены 424 новых локомотива, 369 новых пассажирских вагонов, а также проведена реконструкция 125 вокзалов.

Одним из значимых проектов стало создание региональных центров управления движением поездов в трех мегаполисах – Актобе, Алматы и Астане. С момента запуска этих центров существенно улучшились показатели эксплуатационной деятельности, устранены межотделенческие барьеры, повышена эффективность использования локомотивов, локомотивных бригад, подвижного состава и инфраструктуры. Так, только по Юго-Восточному центру (РЦУП-2, Алматы) за первое полугодие 2025 года было сформировано и отправлено 43 802 длинносоставных и 1 372 тяжеловесных поезда.

По итогам шести месяцев текущего года грузооборот железнодорожного транспорта в Казахстане составил 272 миллиарда тонно-километров брутто. Объем перевозок по сравнению с аналогичным периодом 2024 года вырос на 10,3 миллиарда тонно-километров, или 8,6%.

Как подчеркивает Калтай Самбетов, в современных условиях одного диплома недостаточно. Чтобы быть востребованным и эффективным специалистом, необходимо постоянно обновлять знания, изучать новые технологии, совершенствовать навыки и набираться практического опыта. Сегодня железная дорога – это высокотехнологичная система, которая динамично развивается и требует от специалистов постоянного профессионального роста. Внедрение цифровых решений, автоматизация процессов, современные подходы к логистике и управлению – все это меняет требования к кадровому составу.

Особое внимание ветеран уделил необходимости поддержки молодых специалистов и преемственности поколений. Важно, чтобы молодежь не просто приходила на железную дорогу, но и оставалась в профессии, развивалась, гордилась своим делом, сохраняя и приумножая достижения отрасли.

– Я, как ветеран железнодорожного транспорта, уверен, что с таким потенциалом казахстанская железная дорога станет стратегическим ресурсом для будущих поколений, останется надежной опорой государства, демонстрируя единство, профессионализм и энтузиазм, направленные на достижение новых высот, – отметил он.

Фото автора

ПО ГРАФИКУ И В СРОК

Любовь РОВБА,
Астана

ИНФРАСТРУКТУРА

Порядка 975 тысяч кубометров земляного полотна, или 57% к плану, отсыпано ТОО «Теміржол жөндеу» в рамках модернизации участка Алтынколь – Жетыген.

Работы ведутся по графику с соблюдением всех норм и стандартов безопасности.

ТОО «Теміржол жөндеу» в сотрудничестве с ведущими субподрядными организациями осуществляет реализацию проекта «Модернизация участка Алтынколь – Жетыген». Целью проекта является увеличение пропускной способности с 18 до 33 пар поездов сутки и повышение надежности участка.

Реализовать его планируется уже в следующем году. За этот период произведут усиление верхнего строения пути, обновление рельсошпальной решетки на 71 километре, модернизацию сигнально-связного оборудования. Будут внедрены современные системы автоматизации и диспетчерского управления.

Кроме того, планируется возведение и реконструкция сопутствующих инженерных объектов. Строительство пяти новых разъездов на перегонах Екпинды – Жарсу, Жинишкесу – Шелек, Нурлы – Ортакудык, Ортакудык – Шарын, Шарын – Таскарасу. Развитие восьми станций: Екпинды, Жарсу, Жинишкесу, Нурлы, Таскарасу, Керимагаш, Иинтал, Алтынколь (сортировка).

Строительство 32 километров вторых путей на перегонах Жетыген – Курозек (17,7 километра) и Иинтал – Алтынколь (14,9 километра).

В настоящий момент на перегонах продолжается снятие плодородного слоя и отсыпка грунта тела насыпи вторых путей, готовятся проектные решения по выносу сетей ВЛ-10 и связи, заключены договоры на поставку стрелочных переводов в комплекте с железобетонными брусьями ТОО «Проммашкомплект».

Для работ привлечено 117 единиц техники и 217 человек.

На базу временного складирования на станции Шелек завезено 700 полувагонов путевого щебня, или 33 550 кубометров. А также 84 полувагона шпал со скреплением SKL SL – 18 816 штук (на 10,221 километра пути), на 16,6 километра старогодних рельсов.

Рельсошпальной решеткой зашито 8,225 километра пути, уложено 1,05 километра станционных путей, а также девять комплектов стрелочных переводов.

Фото автора

ЧЕМ ДАЛЬШЕ, ТЕМ БОЛЬШЕ

Аслан КУДАБАЕВ,
Костанай

ПЕРЕВОЗКИ

Во втором квартале 2025 года в Костанайском отделении грузовых перевозок подвели итоги по результатам контейнерных перевозок.

По филиалу ТОО «КТЖ – Грузовые перевозки» – «Костанайское отделение ГП» во втором квартале текущего года погружено 6 535 фитинговых платформ (что составляет 391,3 тысячи тонн грузов) в 12 732 контейнерах. Из них было сформировано 202 организованных маршрута.

По сравнению с аналогичным периодом прошлого года, погрузка в контейнерах увеличилась на 4 520 контейнеров (на 55%), что составляет дополнительно 2 260 контейнерных вагонов (143,2 тысячи тонн).

В том числе были погружены следующие номенклатуры грузов. Зерновые культуры: 236 фитинговых платформ (13 тысяч тонн), 438 контейнеров, из которых было сформировано шесть организованных маршрутов. Продукты перемола: 4 500 фитинговых платформ (274,2 тысячи тонн), 8 842 контейнера, из них сформировано 143 маршрута. В сравнении с прошлым годом, погрузка продуктов перемола в контейнерах увеличена на 2 864 контейнера (на 48%), что составляет дополнительно 1 390 вагонов (93 тысячи тонн).

По станции Житикара погружено 590 фитинговых платформ с асбестом (30,8 тысячи тонн), что соответствует 1 098 контейнерам. Из них было сформировано 15 организованных маршрутов. По сравнению с прошлым годом, объемы погрузки увеличены на 700 контейнеров (на 176%), или на 356 вагонов (19,2 тысячи тонн).

Также с территории Костанайского региона во втором квартале было погружено 1 209 фитинговых платформ с комбикормами (73,3 тысячи тонн) в 2 354 контейнерах. Из них сформировано 38 организованных маршрутов. Примечательно, что за аналогичный период 2024 года комбикорма в контейнерах не отгружались вовсе.

АРАЛБАЙ ДОСХАЛҰЛЫ ДҮЙСЕНОВ

2025 жылдың 19 шілдесінде Құрметті теміржолшы, Қызылорда темір жолына еңбегі сіңген ардагер Аралбай Досхалұлы Дүйсенов өмірден озды.

Ол саналы ғұмырын теміржол саласына арнаған білікті маман, өз ісінің шебері болды. Еңбек жолын қарапайым жұмысшыдан бастап, Қызылорда магистральдық желі бөлімшесінің директорына дейінгі абыройлы жолдан өтіп, теміржол саласының дамуына сүбелі үлесін қосты. «Құрметті теміржолшы», «Үздік басшы» белгілерімен және басқа да көптеген наградалармен марапатталған жан 2009 жылы зейнет демалысына шықса да, аймақ теміржолының өркендеуіне қызмет етіп, ақылшы ұстаз, ізін басқан жастарға тәлімгер бола білді. Оның есімі ел есінде, еңбек жолы теміржолшылардың жадында мәңгі сақталады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ – Қызылорда магистральдық желі бөлімшесі филиалының басшылығы мен ұжымы Аралбай Досхалұлы Дүйсеновтің өмірден өтуіне байланысты оның отбасы мен ағайын-туыстарына шын жүректен көңіл айтады. Отбасы мен туған-туыстарына сабырлық, төзім тілейміз. Иманы жолдас, жатқан жері жарық болсын.

АТАКӘСІПКЕ АДАЛДЫҚ

ЖҰМЫСШЫ МАМАНДЫҚТАР ЖЫЛЫ

Ерлан Бегимов – Түркістан локомотив пайдалану депосының машинист-нұсқаушысы.Теміржолшылар әулетінен шыққан оның бұл салаға келуі кездейсоқ емес. Атасының темірдей тәртіп пен жауапкершілікті ту еткен саланың қызығы мен шыжығы жайлы әңгімесі бала қиялына қанат бітіріп, болашағын айқындап берген еді.

Ерланның бойындағы табандылық қаннан келген бе дерсің?! Өйткені оның атасы Файзулла 39 жыл машинист болған екен. Әкесі Құрбанәлі де осы саладағы 42 жыл еңбек өтілінің 38 жылында машинист болыпты.

2006 жылы Арыс теміржол колледжін бітіріп, Түркістан локомотив пайдалану депосына машинист көмекшісі болып қабылданған күннен бері Ерлан Құрбанәліұлы осы салада аянбай еңбек етіп келеді. Алғашқы жылдары оңай болмағанымен, аға буын әріптестерінің қолдауы мен бағыт-бағдары, үздіксіз ізденісі мен жаңашылдыққа деген құлшынысы оны кәсіби тұрғыда шыңдай түсті.

Бүгінде міне аттай 19 жыл Ерлан атакәсіпке адалдық танытып келеді. Оның інісі Бағлан да 17 жылдан бері Түркістан депосында машинист. Ағайынды жігіттер әулет дәстүрін абыроймен жалғастырып келе жатқандарын мақтан тұтады.

Ерлан Құрбанәліұлы осы жылдар аралығында мол тәжірибе жинап, ысылды. Машинист, машинист-нұсқаушы, депо кезекшісі, жылу жөніндегі инженер-техник, шұғыл техникалық басқару орталығының басшысы сынды қызметтерді атқарды. 2019 жылы ҚТЖ-ның «100 жас есім» бағдарламасы аясында өткен байқаудың бірінші легі бойынша жеңімпаз атанды. Ал 2022 жылы «Ысырапсыз өндіріс» байқауында үздік деп танылды. Көп ұзамай «Даму мектебінде» корпоративті блогер ретінде мойындалып, 2023 жылдан бастап ҚТЖ-ның ішкі тренері болып танылды. Осылайша, үздіксіз ізденіс пен тынымсыз еңбектің нәтижесінде кейіпкеріміз түрлі құрмет-қошеметке бөленіп, әрқилы марапатқа ие болған.

Ерланның түсінігінде жетістік – тек қызметтік өсу ғана емес, кейінгі буын жас мамандарға жол көрсету, бағыт-бағдар беру деп санайды.

Нұрлыбек ДОСЫБАЙ, *Түркістан*
Суретті түсірген автор

«ДАРЫНДЫ ОТБАСЫ» НОМИНАЦИЯСЫН АЛДЫ

Астанада өткен «Мерейлі отбасы» ұлттық байқауының қалалық кезеңінде үздік деп танылған 19 отбасының ішінде теміржолшылар жанұясы да бар. Биыл 11-ші рет өткен байқауда Жұмашевтар «Дарынды отбасы» номинациясын жеңіп алды.

Байқауға барлығы 255 өтінім келіп түскен. Әр отбасы өзінің тарихын, дәстүрлері мен жеткен жетістіктерін және құндылықтарын баяндаған. Ләззат Жұмашева ҚТЖ компаниясының еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ-ның кірістерді бақылау департаментінің директоры болып еңбек етеді. Теміржолда 20 жылдан бері жұмыс істейді. Жолдасы екеуі бес бала тәрбиелеп отырған көп балалы жанұя.

«Біз бұл байқауға қатыса отырып, өзіміз секілді түрлі отбасылармен танысып араластық, отбасы құндылықтарын сараладық. Біз мысалы отбасымызда жеті адам болсақ, бұл жеті түрлі мінез бен тағдыр иесі бар деген сөз, бірақ бізді бір шаңырақ астында ортақ арман мен мақсат, өмірлік құндылықтар біріктіреді, – дейді Ләззат Жұмашева.

Осыдан 18 жыл бұрын шаңырақ көтерген Ләззат пен Арнұр Жұмашевтар – береке мен бірліктің, татулықтың үлгісін көрсетіп отырған жарасымды жанұя. Ләззат – экономист-инженер, маркетинг, көлік және білім саласында гранттар иегері, SBS швейцариялық мектебінің MBA түлегі, сонымен қатар республикалық ғылыми байқаулардың жүлдегері, «Алтын белгі» иегері. Жұбайы – заңгер, 10 жыл мемлекеттік органдарда еңбек еткен, қазір жеке кәсіпкер. Ақсұлтан, Алдияр, Амина, Амира және Алимхан атты ұл-қыздарды тәрбиелеп отыр. Балалары шетінен білімді де өнерлі, театр өнерін меңгеріп, түрлі байқаулар мен концерттерге қатысып, жүлделі орындар алып жүр. Волонтер ретінде қоғамдық істермен айналысады.

Үлгілі отбасында салт-дәстүр берік сақталып, ресми мерекелер аталып өтеді. Ләззаттың айтуынша, жұбайы балаларының патриоттық тәрбиесіне ерекше мән береді. Соңғы үш жылда бақша егіп, балаларын жерді күтіп, баптауға баулып жүр екен. Биыл Жұмашевтар әулеті алғашқы отбасылық тимбилдинг өткізуді жоспарлап отырған көрінеді. Дарынды отбасыға сәттілік дейміз.

Райхан РАХМЕТОВА
Суретті түсірген автор

Медпоезд

ДОКТОР ЕДЕТ, ЕДЕТ!

За 16 дней в Западно-Казахстанской области врачами консультативно- диагностического поезда «Саламатты Қазақстан» оказана помощь жителям на восьми отдаленных станциях. К прибывшим специалистам было почти 20 тысяч обращений. Сельчане благодарят врачей проекта и просят приезжать почаще.

Проект «Медицинские поезда» впервые был запущен в 2010 году, его реализовывали ежегодно, сделав перерыв во время пандемии коронавируса.

– Четыре из восьми вагонов поезда оснащены современным медицинским оборудованием. В состав бригады входят только медицинские специалисты ТОО «Астана клиник», все врачи имеют сертификаты с правом принимать как взрослых, так и детей. Специалисты медпоезда оказывают медицинскую помощь, консультируют и дают направления в районные или областные больницы с 09:00 до 18:00 без выходных и праздников. И все это бесплатно независимо от наличия страховки. Есть мобильная группа из четырех фельдшеров, оснащенная портативными ЭКГ- и УЗИ-аппаратами, что позволяет обследовать тяжелых пациентов на дому, – рассказала старший врач медпоезда Асемгуль Саханова. – По Западно-Казахстанской области выявлено много заболеваний сердечно-сосудистой системы, госпитализировано несколько пациентов с подозрением на острую коронарную недостаточность. По хирургическому профилю также много обращений, чаще всего это липомы, атеромы, гигромы, которые удаляются амбулаторно. Частыми были обращения к окулисту. К сожалению, у детей дошкольного возраста нередко выявлялась миопия высокой степени до -7 диоптрий. В состав бригады медпоезда необходимо также включить аллерголога и эндокринолога.

Прием вели терапевт, педиатр, окулист, невролог, кардиолог, лор, стоматолог, хирург-травматолог, гинеколог, уролог. Жители проходили флюорографию, рентген, энцефалографию, маммографию, электрокардиограмму, УЗИ. Популярностью пользовались также юрист и медиатор, а также психолог.

– Благодаря данному проекту сельчане чувствуют заботу государства. Я в позапрошлом году получил консультацию у кардиолога, очень помогло. В этот раз решил повторить обследование, – поделился житель поселка Жайык Шахруддин Хасанов.

– А мы всей семьей решили провериться – муж, свекровь, я и сынок пятилетний, – охотно делится впечатлением Айсауле Муратова из поселка Белес. – Прошли окулиста, стоматолога, гинеколога, УЗИ, терапевта, кардиолога, ЭКГ. Врачи хорошие, все доступно объясняют.

Акимы сельских округов пяти районов Западно-Казахстанской области, в их числе Таскалинский, Байтерек, Теректинский, Бурлинский и Чингирлауский районы, совместно с начальниками станций обеспечили информационную поддержку медпоезда, безопасность и удобство для приема населения. Всего на станциях Чингирлау, Амангельды, Семиглавый Мар, Таскала, Переметная, Белес, Жайык и Алгабас оказана помощь 7 087 пациентам.

Анна ПАНИЩЕВА, *Уральск*
Фото автора

Спорт

С РАКЕТКОЙ И ХАРАКТЕРОМ

Во втором этапе турнира по настольному теннису за переходящий Кубок ЦЖС приняли участие шесть команд: ЦЖС, ЭЧ-8, ЛЖС-1, ЛЖС-2, РЦУП-1 и РЦУП-2. Это спортивное мероприятие уже третий год подряд проводится среди подразделений АО «НК «Қазақстан темір жолы» и стало доброй традицией, способствующей укреплению корпоративного духа и популяризации здорового образа жизни среди железнодорожников.

В течение дня участники продемонстрировали высокий уровень подготовки, боевой настрой и настоящую волю к победе. Турнир проходил в атмосфере честной спортивной борьбы: азарт, эмоции, поддержка болельщиков и товарищей по команде сделали каждый матч захватывающим. Несмотря на напряженное соперничество, все встречи отличались уважением между участниками и взаимной поддержкой.

По итогам игр первое место заняла команда ЦЖСКР, уверенно прошедшая турнирную дистанцию. Второе место заслуженно досталось команде РЦУП-1, показавшей отличную технику и сплоченность. Замкнула тройку призеров команда ЛЖС-2, продемонстрировавшая устойчивость и тактическую грамотность. Все призеры были награждены медалями, дипломами и ценными призами, что стало заслуженной наградой за старания и отличную игру.

Участники отметили, что такие турниры не только укрепляют физическое здоровье, но и способствуют развитию командного духа и взаимодействия между подразделениями. Настольный теннис требует концентрации, быстрой реакции и точного расчета – качеств, которые ценятся и в повседневной работе на железной дороге.

Руководство ЦЖС выразило благодарность организаторам соревнований и всем участникам за активное участие, отметив, что подобные мероприятия способствуют формированию крепких команд и поддерживают позитивный моральный климат в коллективах. Турнир за переходящий Кубок ЦЖС продолжит свою традицию и, как надеются участники, с каждым годом будет привлекать все больше новых команд и болельщиков.

Алинур КУДАЙБЕРГЕНУЛЫ
Фото автора

ВО БЛАГО ДЕТЕЙ

Электромеханик тяговой подстанции станции Киик Акадырской дистанции электроснабжения Бекжан Совет не только ответственно выполняет профессиональные обязанности, но и в свободное время тренирует детей в футбольной секции, пропагандируя здоровый образ жизни.

Его работа сменная и требует высокой сосредоточенности: он отвечает за эксплуатацию и ремонт электрооборудования тяговых подстанций, обеспечивающих движение поездов.

С 15 лет Бекжан Совет увлечен футболом и сейчас играет на профессиональном уровне. Мечта делиться опытом с молодым поколением привела его к обучению в Астане, где он получил тренерскую категорию, а затем прошел курсы в Алматинском университете менеджмента (AlmaU) по спортивным программам.

– Первую футбольную секцию я открыл 2 марта 2024 года. Сначала арендовал дом, тренировал в зале, потом появился благоустроенный газон в ауле, – рассказывает он. – В начале было 10-15 ребят, со временем их стало больше. В TikTok я завел аккаунт, и подписчики начали помогать с формой и мячами. Сейчас тренировки проходят четыре раза в неделю.

Бекжан Совет стал победителем конкурса «Суперновость», обойдя 300 участников. Его команда участвует в соревнованиях областного и республиканского уровня, в том числе в чемпионате Казахстана. Сегодня в секции занимаются 65 детей в четырех группах. Недавно пятеро из них приняли участие в международном турнире в Узбекистане, где один школьник получил звание «Лучший игрок».

– Впереди еще много планов – развиваться как специалист, тренер и помогать детям находить себя в спорте, – делится он.

История Бекжана Совета – пример того, как можно совмещать работу и дело по душе, принося реальную пользу обществу.

Светлана МОГАЙ, *Караганда*
Фото автора

«ТЕМІРЖОЛ БАРЫСЫ» АНЫҚТАЛДЫ

Маңғыстауда теміржол барысы анықталды. Түбек теміржолшылары жүлде үшін үш түрлі салмақ бойынша белдесті. Сайыс «Қазкөліккәсіп» КБ-нің 120 жылдығына және Теміржолшылар күніне орай ұйымдастырылды.

Қазақ күресінен маңғыстаулық теміржолшылардың ішіндегі білекті балуандарды іріктеген бұл жарыс Шетпе станциясында спорт нұсқаушыларының ұйымдастыруымен, кәсіподақ ұйымының қолдауымен өтті.

Темір жолдың темір қазанында қайнап жүрген жігіттер 66, 80 және 80 келіден жоғары салмақ дәрежесі бойынша бақ сынасып, нағыз қара күштің иесі екендерін танытып, тамаша өнер көрсетті. Дегенмен сайыстың аты сайыс, 16 балуанның ішінен жауырыны жерге тимей, күрес қимылдарын жақсы меңгерген үш жігіт өз дәрежесінде іріктеліп шықты. 80+ салмақта 1-орынды Маңғыстау локомотив депосының тепловоз машинисінің көмекшісі Жандос Қуандықов иемденді. Екінші орынның жүлдесі де локомотив депосы жігіттерінің еншісіне тиіп, тепловоз машинисі Бауыржан Нұрбаев алды. 3-орынға бейнеулік жолшы Нұр Жасаров жайғасты.

80 келі салмақ бойынша бірінші және екінші орындар «Теміржолсу» мекемесінің білекті балуандарына бұйырды. 1-орынды Бауыржан Ботабаев, 2-орынды Досат Зауытбаев алса, 3-орынды Маңғыстау вагон депосынан Жәнібек Сүйінқараев еншіледі. Маңғыстау вагон депосының Сайөтес станциясындағы вагон қараушысы Досан Жұбандық 66 кг салмақ дәрежесінде абсолютті чемпион атанды. Ал 2-орын «Теміржолсудан» Жұмабай Сапаевқа, 3-орын вагон депосының балуаны Тұрар Ниязовқа бұйырды. Жеңімпаздар диплом, медаль және ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

– Қазақ күресінен жарысты өткен жылдан бері ұйымдастырып келеміз. Бүгін Шетпеде өтсе, алдағы уақытта Бейнеуде де өткізуді жоспарлап отырмыз. Бұл жарысқа келе алмағандар соған келіп қатысуға болады. Осы жолғы «Теміржол барысына» түбектегі барлық мекемелерден 16 жігіт қатысып бақ сынады. Бізде білекті де жүректі жігіттер өте көп, бойымызда қазақ қаны бар емес пе?! Сондықтан осы спорт түрін насихаттап, теміржолшыларды салауатты өмір салтын ұстануға шақырамыз, – дейді Бейнеу теміржолшыларының спорт нұсқаушысы Бекзат Нұралиев.

Шахида ЖҰМАН, *Маңғыстау*
Суретті түсірген автор

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ

ҚАЗКӨЛІККӘСІП

Бас редактор
Дина Муздубаева
Бас редактордың орынбасары
Меруерт Өмірзақова

Редакцияның мекен-жайы:
Астана қ., Д.Қонаев көшесі 6.
тел: 8 (7172) 60-44-87,
60-44-88, 60-44-92

Басылымның таралымы 11 415
Газет сейсенбі,
жұма күндері шығады.

Жауапты хатшы
Ерболат Тілеубергенов,
тел.: +7 702 5795768

Кезекші редакторлар:
Р. Рахметов, С. Бакесова

Газет шығару және тарату қызметімен «Қазақстандық салалық теміржол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі айналысады.

© «Қазақстан теміржолшысы» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.
Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді.

Меншікті тілшілер:
Алматы: Елена Қолдасбаева 8-701-794-98-80
Атырау: Қосұйым Мұқашев 8-778-946-09-66
Ақтөбе: Ардақ Ерубаева 8-702-843-27-97
Шығыс Қазақстан: Ольга Ушакова 8-777-203-51-87
Семей: Қуаныш Қожаев 8-775-710-70-53
Маңғыстау: Шахида Жұманова 8-707-886-72-45
Орал: Анна Панищева 8-707-910-74-17
Қызылорда: Сабырхан Нәдірбаев 8-778-409-78-59
Жамбыл: Ардақ Үсейінова 8-777-667-26-20
Шымкент: Нұрлыбек Досыбай 87025480092
Қарағанды: Светлана Могай 8-777-893-66-76
Қостанай: Аслан Кудабаев 8-705-267-44-00
Павлодар: Айдана Ертай 8-777-498-31-61

Газет басылатын қалалар:
Астана, Сілеті 30
«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС
Ақтөбе, Смағұлов көш., 9/2.
«Хабар-Сервис» ЖШС
Шымкент, Әлімқұлов көш., 22.
«ERNUR Print» ЖШС

Қазақстан Республикасы Баспасөз және бұқаралық ақпарат ісі жөніндегі Ұлттық агенттігінде тіркеліп, 1997 жылдың 30 шілдесінде № 601 тіркеу куәлігі берілді.